

KESKKONNAARUANNE 2020

Sisukord

Eessõna.....	3
Kliinikumi tutvustus.....	4
Kliinikumi visioon, väärtused ja keskkonnapoliitika.....	10
Kliinikumi juhtimissüsteem.....	12
Kliinikumi keskkonnajuhtimissüsteem.....	12
Kliinikumi olulised keskkonnaaspektid ja -mõjud.....	13
Kliinikumi keskkonnaeesmärgid ja tegevuskava.....	16
Kliinikumi keskkonnategevuse tulemuslikkus.....	23
Energiatõhusus.....	23
Vee tarbimine.....	25
Materjalitõhusus.....	25
Jäätmed.....	26
Bioloogiline mitmekesisus.....	28
Heitmed.....	28
Vastavus õigusaktide nõuetele.....	29
Keskkonnanaruanne.....	31
Keskkonnanaruande kinnitamine.....	31

Eessõna

Uuringute kohaselt suurendab tervishoiusektor, mille ülesanne on tervise kaitsmine ja edendamine, oma tegevusega 21. sajandi suurimat terviseohtu – kliimakriisi, mistõttu on tervishoiusektoris eriti oluline panustada otsustavalt kasvuhooonegaaside tekke ennetamise ja vähendamisse. Kuna kliinikumil on liidriroll ravitöös, siis otsustasime panustada ka keskkonnategevusse, sest puhtam keskkond võrdub tervemate inimestega.

Kliinikum seadis endale eesmärgiks osutada tervishoiuteenust elu- ja looduskeskkonda säästes ning olla avatud ja läbipaistev oma keskkonnaalastes tegevustes. Selleks liitusime Euroopa Liidu keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise süsteemi (*Eco-Management and Audit Scheme, EMAS*) programmiga, et järjepidevalt hinnata oma keskkonnamõju ning planeerida tegevusi nende mõjude vähendamiseks.

2020. aastal liikus kliinikum suurte sammudega keskkonnasõbralikuma haigla suunas: ühiskasutatavates ruumides loodi jäätmete sorteerimise võimalus, lõpetati ühekordsete vahtplastist nõude kasutamine ning märgistati ruumid keskkonnasäästlikkust teadvustavate kleebistega.

Kliinikumi töötajad ja patsiendid on olnud aktiivsed kaasamõtledjad ja tegutsejad haigla keskkonnaalastes küsimustes. Ühise pingutusega saavutame ka 2021. aastaks püstitatud kliinikumi keskkonnaeesmärgid: edendada keskkonnahoidlike hangete läbiviimist, suurendada ressursi- ja energiatõhusust, vähendada jäätmete teket, suurendada keskkonnateadlikkust ning edendada säästlikku transpordikorraldust.

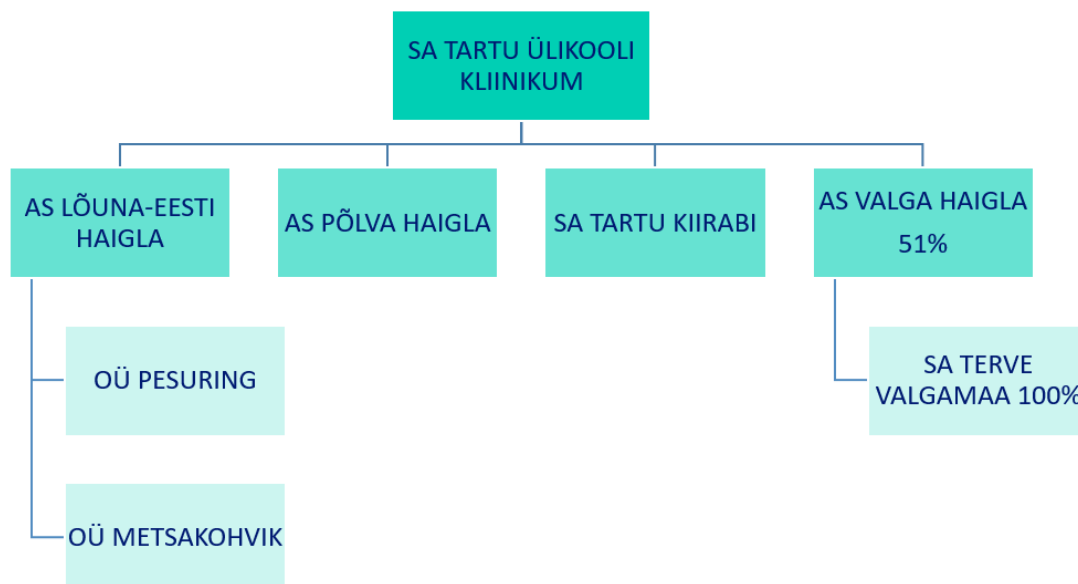
Triin Arujõe
Keskkonnaosakonna juhataja

Kliinikumi tutvustus

Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi kliinikum) on ülikoolihaigla ja teenuste mahult suurim raviasutus Eestis, kus osutatakse kõrgetasemelist arstiabi kõikidel meditsiinierialadel. Kliinikumis kasutatakse maailmatasemel diagnostilisi- ja ravimeetodeid, juhendatakse tõenduspõhisusest ning nii riiklikest kui ka rahvusvahelistest ravijuhistest. Kliinikum osutab ambulatoorset, päevaravi ja statsionaarset eriarstiabi kõigile Eesti elanikele ja ka välismaalastele. Mitmete erialade ja raviviiside osas on kliinikum ainuke teenusepakkuja Eestis. Kliinikumis on ravi-, õppe- ja teadustöö igapäevatoos tihedalt integreeritud, kohaldatakse uusi ravimeetodeid ja kasutatakse ravimeid, korraldatakse konverentse ning muid teadusüritusi. Oluline osa Eesti kliinilise meditsiini teadus-, arendus- ja innovatsioonialasest tegevusest on koondunud kliinikumi. Koostöös Tartu Ülikooli arstiteaduskonnaga ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooliga toimub arstidele, õdedele ja muule meditsiinipersonalile diplomieelse ning diplomijärgse välja- ja täiendõppe andmine. Kliinikum teeb aktiivset koostööd nii esmasandi kui teiste raviasutustega ning sotsiaalsüsteemiga tervishoiuteenuse järjepidevuse tagamiseks.

2020. aasta lõpuks moodustas Tartu Ülikooli Kliinikumi kontsern 8 ettevõtjaga grupi. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni juriidiline struktuur seisuga 31.12.2020:

Joonis 1. Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni juriidiline struktuur seisuga 31.12.2020.

KKJS rakendatakse kontsernis järgmiselt:

KKJS rakendatakse:

- SA Tartu Ülikooli Kliinikum

KKJS ei rakendata:

- AS Lõuna-Eesti Haigla
  - OÜ Pesuring
  - OÜ Metsakohvik
- AS Põlva Haigla
- SA Tartu Kiirabi
- AS Valga Haigla
  - SA Terve Valgamaa

Kliinikumi põhitegevusala EMTAKi järgi	86101 - haiglaraviteenused
--	-----------------------------------

Tartu Ülikooli Kliinikumi koosseisus on 17 kliinikut ning 10 meditsiinilist ja 11 mittemeditsiinilist teenistust.

Kliinikud

1. Anestesioloogia ja intensiivravi kliinik
2. Hematoloogia-onkoloogia kliinik
3. Kirurgiakliinik
4. Kopsukliinik
5. Kõrvakliinik
6. Lastekliinik
7. Nahahaiguste kliinik
8. Naistekliinik
9. Närvikliinik
10. Psühhiaatriakliinik
11. Radioloogiakliinik
12. Silmakliinik
13. Sisekliinik
14. Spordimeditsiini ja taastusravi kliinik
15. Stomatoloogia kliinik
16. Südamekliinik
17. Traumatoloogia ja ortopeedia kliinik

Meditsiinilised teenistused

1. Androloogiakeskus
2. Apteek
3. Infektsioonikontrolli teenistus
4. Operatsiooniteenistus
5. Müokardiinfarktiregister
6. Patoloogiateenistus
7. Transplantatsioonikeskus
8. Verekeskus
9. Vähikeskus
10. Ühendlabor

Mittemeditsiinilised teenistused:

1. Analüüsi-kvaliteediteenistus
2. Finantsteenistus
3. Hanketeenistus
4. Informaatikateenistus
5. Majandusteenistus
6. Meditsiiniinfo Keskus
7. Personaliteenistus
8. Sisekontrolliteenistus
9. Tehnikateenistus
10. Toitlustusteenistus
11. Ühendkantselei

KKJS haldamise mõistes on kliinikumi tegevus jaotatud 12-ks tegevusvaldkonnaks, millel on omakorda alavaldkonnad.

Tabel 1. Kliinikumi tegevusvaldkonnad

	TEADUS-ARENDUS <ul style="list-style-type: none"> •TEADUSTÖÖ, ÕPPETÖÖ
	RAVITÖÖ <ul style="list-style-type: none"> •PATSIENTIDE RAVI
	RAVITÖÖD TOETAVAD TEGEVUSED <ul style="list-style-type: none"> •RAVIMITE KÄITLEMINE •RADIOLOOGIA •STERILISATSIOON •ÜHENDLABOR, PATOLOOGIA, VEREKESKUS
	HALDUSTEGEVUSED <ul style="list-style-type: none"> •TOIDUKÄITLUS JA TOITLUSTAMINE •TRANSPORT (INIMESTE VEDU, MATERJALIDE VEDU) •KORISTAMINE, HEAKORRATEENUSED •NAKKUSOHTLIKE JÄÄTMETE KÄITLEMINE JÄÄTMEKESKUSES N. LUNINI 8
	FINANTS-JA MAJANDUSTEGEVUS <ul style="list-style-type: none"> •TOODETE/TEENUSTE HANKIMINE
	DOKUMENDI-JA ANDMEHALDUS <ul style="list-style-type: none"> •BÜROOTEGEVUSED (SH ADMINISTREERIVTÖÖ ARSTI- JA ÕE TÖÖPOSTIDEL)
	HOONETE TARISTU <ul style="list-style-type: none"> •ARENDUSTEGEVUS, PLANEERIMINE, PROJEKTEERIMINE •EHITUS •HOONETE HALDAMINE
	TEHNOLOOGILINE TARISTU <ul style="list-style-type: none"> •ARENDUS, PLANEERIMINE •TEHNOSÜSTEEMIDE KASUTAMINE JA KORRASHOID •MEDITSIINITEHNIKA KASUTAMINE JA KORRASHOID
	INFOTEHNOLOOGILINE TARISTU <ul style="list-style-type: none"> •RIISTVARA
	TÖÖ- JA PATSIENDIKESKKONNA OHUTUS <ul style="list-style-type: none"> •TÖÖTERVISHOID JA OHUTUS
	KOMMUNIKATSIOON JA TAGASISIDE <ul style="list-style-type: none"> •KESKKONNAALANE KOMMUNIKATSIOON ERINEVATE SIHTRÜHMADEGA
	PERSONAL <ul style="list-style-type: none"> •LÄHETUSED •TEADLIKKUS JA PÄDEVUS

EMAS määruse kohane KKJS hõlmab kliinikumi kõiki hooneid/asukohti.

Kliinikumi hooned

1. L. Puusepa 1a (juriidiline aadress)
2. L. Puusepa 2
3. L. Puusepa 4 (ei toimu tegevust)
4. L. Puusepa 6
5. L. Puusepa 8 (põhimaja)
6. Lembitu tn 24
7. N. Lunini 8 (jäätmekeskus)
8. N. Lunini 20 (garaaž)
9. Riia 167
10. Raja 31
11. N. Lunini 6 (tegevust ei toimu alates aastast 2022)
12. Kuperjanovi 1 (tegevust ei toimu alates aastast 2022)

Pildivalik kliinikumi hoonetest:

L. Puusepa 8

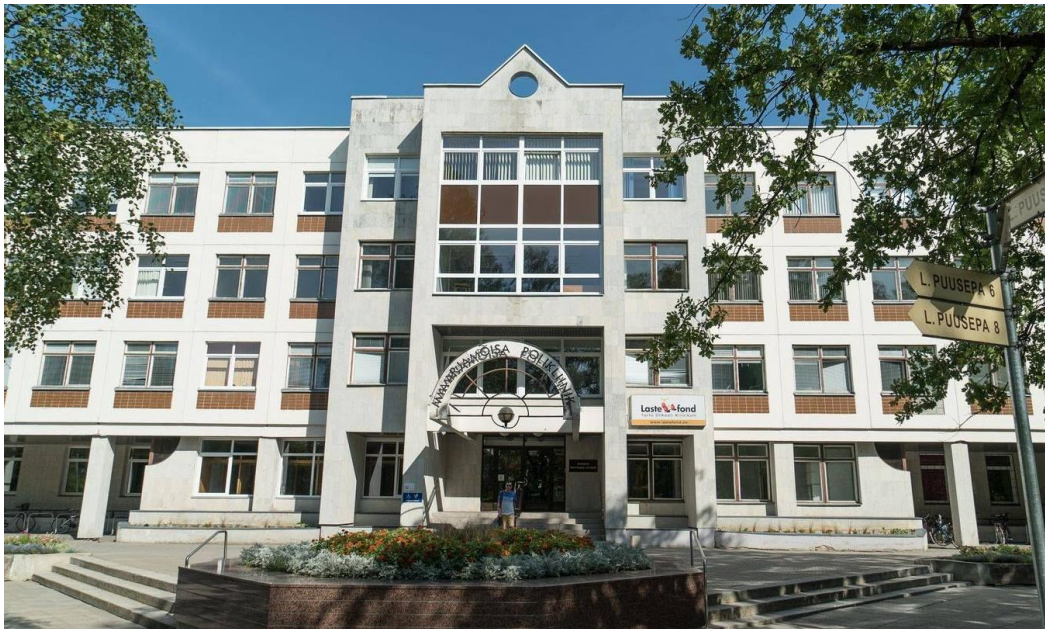

L. Puusepa 6

L. Puusepa 1a

Raja tn 31 hoonet on osaliselt renoveeritud ja rajatud tehnosüsteeme ning hoonet plaanime kasutada ka edaspidi. Riia tn 167 raviosakonnas ei ole suuremaid renoveerimistöid läbi viidud, aga kompleksi plaanime kasutada ka edaspidi. Raekoja plats 6 puhul on tegemist rendipinnaga, millest 2021. aastal loobume. L. Puusepa tänava hoonetest läbib L. Puusepa tn 1a hetkel täielikku renoveerimist, L. Puusepa tn 2 on osaliselt renoveeritud, L. Puusepa tn 4 on kasutuseta ja lagunenu, L. Puusepa tn 6 on täielikult renoveeritud vastavalt muinsuskaitsete piirangute võimalustele ning L. Puusepa tn 8 kompleksis on nii uusi hooneid, renoveeritud hooneid kui ka renoveerimata hooneid. Lembitu tn 24 on osaliselt renoveeritud. N. Lunini tn 6 hoonest plaanime loobuda 2022. aastal, N. Lunini 8 hoones tegutseb keskkonnaosakond ja N. Lunini tn 20 aadressil asub garaaž.

Kliinikumi visioon, väärtused ja keskkonnapoliitika

Kliinikumi visioon

Olla Euroopas tunnustatud ülikoolihaigla, millel on juhtiv roll Eesti meditsiinis.

Kliinikumi väärtused

Kliinikumi väärtused ladina keeles on „Compassio, Scientia, Fides“, eesti keeles „hoolivus, pädevus, usaldusväarsus“. Oma väärtuste elluviimisel lähtume neist põhimõtetest järgnevalt:

- **COMPASSIO** – austus, hoolivus ja eetilisus. Suhtume kõikidesse inimestesse lugupidamise, väärikuse ja viisakusega ning pakume parimat ravi. Austame ja hindame nii patsientide kui kolleegide erilistust ja panust.
- **SCIENTIA** – meisterlikkus ja uuenduslikkus. Innustame kaastöötajaid igakülgset arenema. Töötame pidevalt, et arendada oma oskusi ja teadmisi. Anname oma parima teadmise Eesti riigi teenimisel tervishoiusüsteemi täiustades.
- **FIDES** – vastutus ja meeskonnatöö. Parima tulemuse saavutamiseks koostööd ja töötajate koostöös. Oleme nii üksikisikuna kui kollektiivina vastutavad oma töö ja tulemuste eest.

Kliinikumi missioon

Tagada Eesti meditsiini kestmine ja areng läbi kõrgetasemelise integreeritud ravi-, õppe- ja teadustöö.

Olles tervishoiuasutus ja baas Tartu Ülikooli õppe-teadustööle, on kliinikumi eesmärgiks oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu kõrgetasemelise arstiabi osutamine ning koostöös Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonnaga arstidele ja muule meditsiinipersonalile diplomieelse ning -järgse välja- ja täiendõppe andmine ning meditsiinialane teadustöö. Oma eesmärgi saavutamiseks kliinikum:

- osutab statsionaarset ja ambulatoorset arstiabi ja sellega seonduvaid teisi tervishoiuteenuseid kõigile Eesti Vabariigi kodanikele ning Eesti Vabariigis viibivatele teistele isikutele seadustes ja lepingutes ettenähtud tingimustel ja ulatuses;
- osutab tervishoiu- ja oma eesmärgiga kooskõlas olevaid muid teenuseid vastavalt sõlmitud lepingutele;
- tagab tervishoiuteenuste osutamise kõrge kvaliteedi; teeb vajadusel ekspertiise;
- töötab välja, täiustab ja aprobeerib uusi diagnostika- ja ravivõtteid, aprobeerib uusi ravimeid;
- teeb koostööd tervishoiu alal tegutsevate teiste institutsioonidega Eestis, tervishoiu- ja sotsiaaltöötajate kutseliitudega ja teiste vabatahtlike ühendustega ning samas valdkonnas tegutsevate rahvusvaheliste organisatsioonidega;
- annab kliinikumis korraldatava meditsiinialase õppe- ja teadustöö tagamiseks kooskõlas kliinikumi ja Tartu Ülikooli vahel sõlmitava lepinguga Tartu Ülikoolile kasutada õpperuume, võimaldab Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna

põhikohaga kliinilise eriala õppejõudude töötamise kliinikumis praktiseerivate arstidena ning loob ja arendab koostööd teiste riikide ülikoolide baastervishoiuasutustega;

- viib läbi tervishoiualaseid uuringuid ja teeb tervishoiualast meetodilist tööd;
- tagab tervishoiuteenuste osutamiseks vajalike tervisekaitseliste, töötervishoiu- ja tööohutusvaldkondade tingimuste täitmise;
- loob kliinikumi tegevuseks ja eesmärgi täitmiseks vajaliku materiaal-tehnilise baasi ja infrastruktuuri, tagab selle töö ja arengu;
- on tööandjaks oma töötajatele;
- peab raamatupidamislikku, statistilist ja muud arvestust;
- arendab töötajate erialase, loomingu-, kultuurilise- ja sportliku eneseteostuse võimalusi, tõstes selle kaudu tööalase tegevuse efektiivsust.

Keskkonnapoliitika

Kliinikumi keskkonnapoliitika koostamise, järgimise ja avalikustamise eesmärk on teadvustada kliinikumi tegevusest tulenevaid olulise keskkonnamõjuga keskkonnaaspekte ning täpsustada, millised on reaalsed võimalused ökoloogilise jalajälje vähendamiseks.

Haiglad tervishoiuteenuse pakkujatena omavad olulist mõju nii heaolule kui keskkonnale, mistõttu soovib Tartu Ülikooli Kliinikum olla avatud ning läbipaistev oma tegevustes. Seetõttu on Tartu Ülikooli Kliinikum Eesti suurima tervishoiuteenuste pakkujana seadnud endale eesmärgiks järgida jätkusuutliku arengu eesmärgi, et osutada tervishoiuteenust ümbritsevat elu- ja looduskeskkonda säästes.

Tartu Ülikooli Kliinikum soovib vähendada oma tegevusega kaasnevat negatiivset keskkonnamõju ja parendada pidevalt keskkonnategevuse tulemuslikkust.

Selleks Tartu Ülikooli Kliinikum:

- Järgib oma tegevuses kehtivate asjakohaste keskkonnaalaste õigusaktide nõudeid.
- Võtab kasutusele meetmed, mis tagavad ressursside ja energia säästliku kasutamise.
- Panustab pidevalt oma jäätmeärritussüsteemi arendamisse, arvestades valdkonna parimaid tavasid ja lahendusi.
- Parandab töökeskkonda, kaasates selleks töötajaid ja uurides nende vajadusi.
- Hindab uute investeerimisotsuste tegemisel nende mõju loodus- ja elukeskkonnale.
- Tõstab töötajate keskkonnateadlikkust läbi regulaarsete koolituste.
- Tõstab patsientide rahulolu läbi avalikustatud keskkonnapoliitika ning negatiivse keskkonnamõju vähendamise.
- Suurendab kogukonna ühtsustunnet kaasates kogukonna kliinikumi kui piirkonna suurima asutuse keskkonnaalase tegevuse väljatöötamisse ja parendamisse.
- Teeb koostööd nii patsientidega, töötajatega, koostööpartnerite ja ekspertidega kui ka teiste huvigruppidega.
- Täiustab pidevalt oma keskkonnajuhtimissüsteemi.

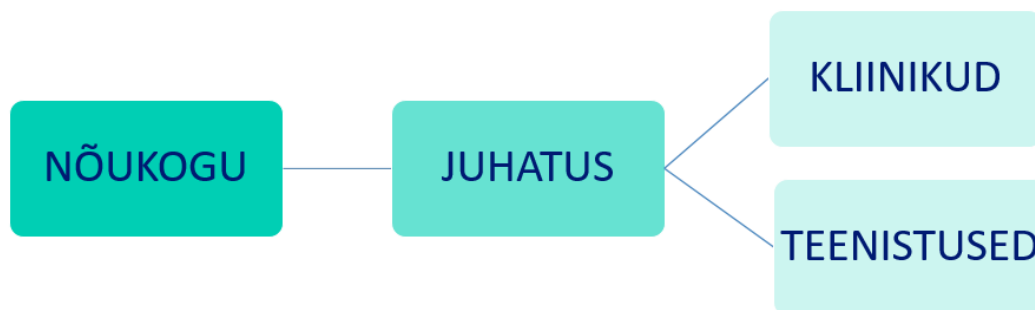
Tartu Ülikooli Kliinikumi keskkonnapoliitika on üldsusele kättesaadav.

Kliinikumi juhtimissüsteem

Kliinikumi kõrgeim juhtorgan on 8-liikmeline nõukogu. Nõukogu esimees on 31.12.2020 kuupäeva seisuga Urmas Klaas, liikmed Kristjan Vassil, Eero Vasar, Raul-Allan Kiivet, Ennu Sepp, Maris Jesse, Heljo Pikhof (üks koht täitmata).

Kliinikumi juhatuse esimees on 31.12.2020 kuupäeva seisuga Priit Perens, liikmed ravijuht dr Andres Kotsar, haldusjuht Marek Seer, finantsjuht Maret Tark ja infotehnoloogiajuht Kati Korm.

Joonis 2. Kliinikumi struktuur

Kliinikumi keskkonnajuhtimissüsteem

Keskkonnajuhtimissüsteem (*edaspidi KKJS*) on rakendatud vastavalt Euroopa Liidu määruse nr 1221/2009 kohase keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise skeemi EMAS (*Eco-Management and Audit Scheme*) nõuetele.

EMAS määruse kohane KKJS hõlmab Tartu Ülikooli Kliinikumi erinevates asukohtades/hoonetekompleksides asuvaid kliinikuid, meditsiinilisi ja mittemeditsiinilisi teenistusi. EMAS määruse kohane KKJS ei hõlma kliinikumi tütarettevõtteid ega nende tegevusi.

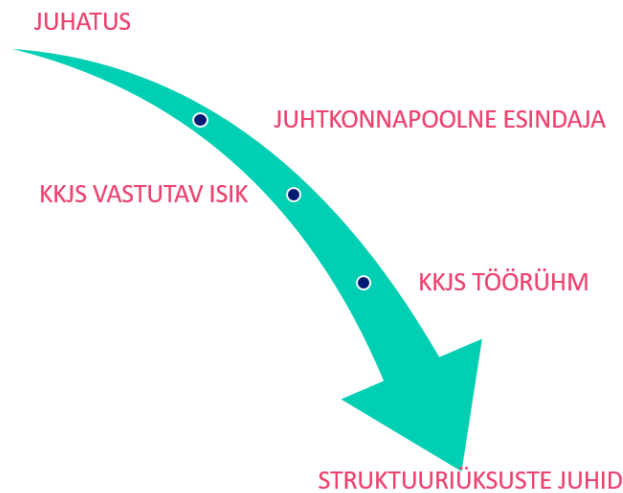
Keskkonnajuhtimissüsteemi koordineerimine ja vastutused

Keskkonnajuhtimine on integreeritud kliinikumi üldisse juhtimissüsteemi. Kliinikumi juhatus on oma kohuseks võtnud luua ja järgida KKJS-i ja selle põhimõtteid, norme ja eesmärke ning hoida need ajakohasena. Juhatus tagab, et asjakohaste rollide täitmiseks on määratud vastutus ja volitused ning need on kliinikumis teatavaks tehtud. Juhatus ergutab töötajaskonda tegutsema keskkonnahoidlikul viisil ja tagab selleks vajalikud ressursid. Juhatuse esindaja keskkonnajuhtimise valdkonnas on juhatuse liige/haldusjuht.

Kliinikumi keskkonnategevuse koordineerimise ja KKJS toimimise eest vastutab KKJS vastutav isik ehk keskkonnaosakonna juhataja.

Kliinikumi juhatuse otsusega on kliinikumis loodud KKJS töörühm, kus on esindatud kliinikumi kõigi tegevusalade eksperdid.

Joonis 3. KKJS juhtimisstruktuur

Kliinikumi olulised keskkonnaaspektid ja -mõjud

Kliinikumi tegevustest tulenevad keskkonnaaspektid tekitavad nii otsest kui ka kaudset keskkonnamõju.

KESKKONNAASPEKT ON ASUTUSE TEGEVUSTE, TOODETE JA TEENUSTEGA SEOTUD ELEMENT, MIS PÕHJUSTAB KESKKONNAMÕJU (NT ELEKTRIENERGIA TARBIMINE, OTSUSTAJATE PÄDEVUSE TASE, ÜHEKORDESED TOIDUNÕUD JNE).

KESKKONNAMÕJU ON ASUTUSE TEGEVUSTEST, TOODETEST JA TEENUSTEST TULENEVATE KESKKONNAASPEKTIDE POOLT TEKITATUD EBASOODNE VÕI SOODNE MUUTUS KESKKONNAS.

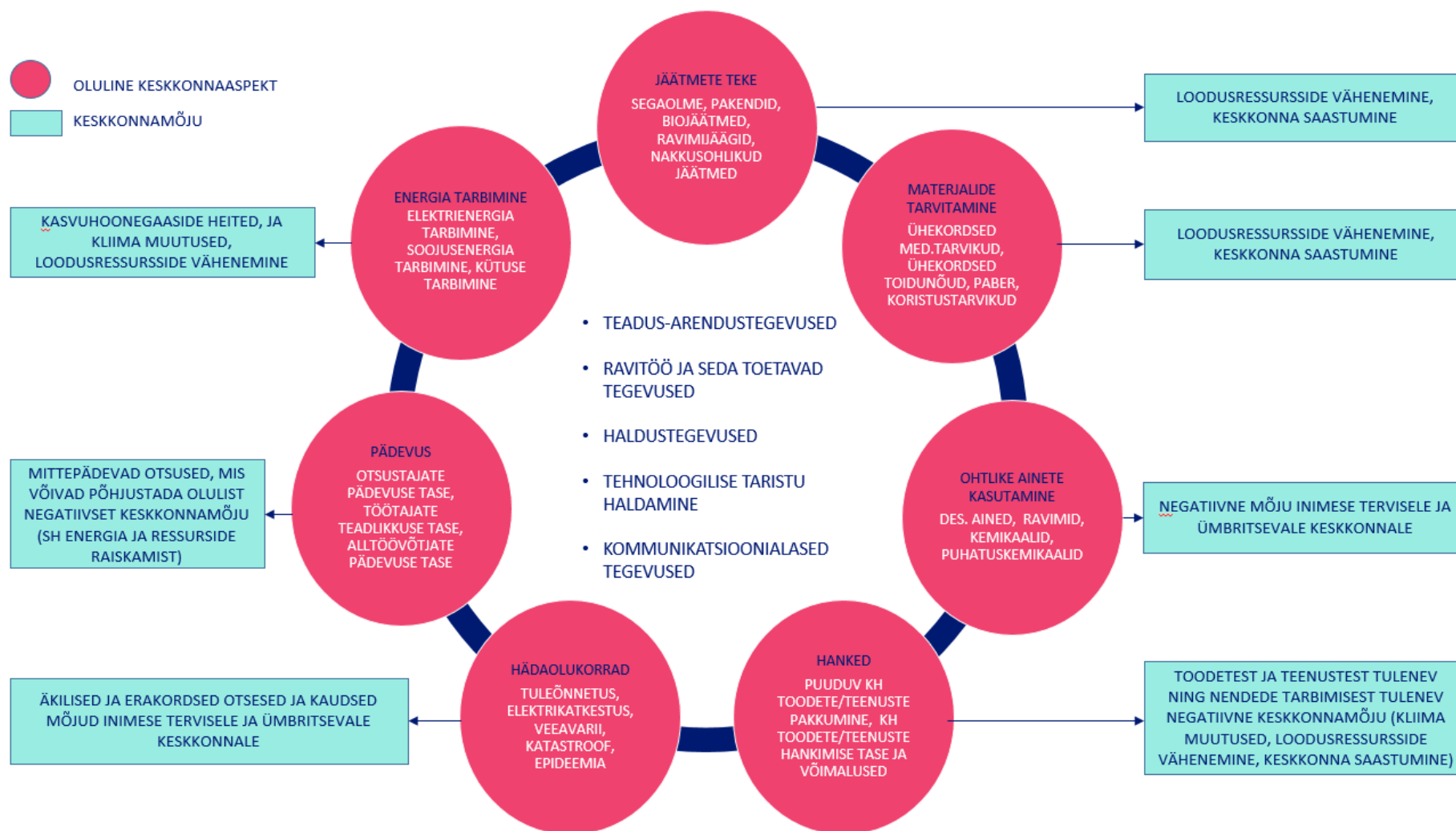
Kliinikum on sisse viinud süsteemi oma olulise keskkonnamõjuga keskkonnaaspektide ja keskkonnariskide väljaselgitamiseks, et tagada nende aspektide ja seotud mõjude ohjamine ja leevendamine.

Keskkonnaaspektide olulisuse hindamisel arvestab kliinikum keskkonnamõju suurust, ulatust, ohtlikkust ja esinemise tõenäosust ning tegevuse vastavust õigusaktide nõuetele ja olulisust huvirühmadele.

Viimane keskkonnaaspektide olulisuse hindamine toimus KKJS töörühma poolt 2020. aasta kevadel.

Kliinikumi tegevustega seotud olulise mõjuga keskkonnaaspektid on kokkuvõtvalt toodud joonisel 4.

Joonis 4. Kliinikumi tegevustega seotud olulisemad keskkonnaaspektid ja keskkonnamõjud

Kliinikumi keskkonnaeesmärgid ja tegevuskava

Kliinikum tegeleb oma keskkonnategevuse parendamisega plaanipäraselt püstitades ja perioodiliselt üle vaadates keskkonnaeesmärke ja -ülesandeid ning koostades keskkonnategevuskava.

Keskkonnategevuskava koostatakse järgnevas tegevusaastaks ja vaadatakse üle igal aastal eelarve koostamise käigus (vajadusel tihedamini).

Tabelis 2 on välja toodud kliinikumi 2020. aasta keskkonnaeesmärgid ja -ülesanded ning keskkonnategevused. Tabelis 3 on esitatud plaanitud tegevused 2021. aastaks.

Tabel 2. Kliinikumi keskkonnaeesmärgid, ülesanded ja tegevused 2020. aastal

TEGEVUSKAVA 2020. AASTAKS					
Jrk	Eesmärk	Ülesanne	Tegevus	Tulemus	
1	Suurendada ressursitõhusust (loodusressursside säästliku kasutamise edendamise)	1	Ühekordsete nõude kasutamise vähendamine	Läbi viia analüüs, milliseid ühekordseid nõusid saaks asendada	Tehtud
			Soetada korduskasutatavad kaasavõetavad nõud ja võtta propageerida nende kasutusele võtmist	Tehtud	
		2	Ühekordsete nõude kasutamise vähendamine	Läbi viia analüüs, milliseid ühekordseid nõusid saaks asendada patsientide toitlustamisel	Lükkus edasi 2021. aasta tegevuskavasse
			Ühekordsete tarvikute kasutamise vähendamine	Läbi viia ühekordsete tarvikute analüüs ja koostada soovitusel/tegevuskava asjakohaste tarvikute asendamiseks	Tehtud
2	Suurendada energiatõhusust	1	Töötajate teadlikkuse tõstmine energiasäästu osas	Energia säästmise võimalikkuse analüüs	Tehtud
			Koostada meelespea energiasäästuks ja paigutada need asjakohastesse kohtadesse	Tehtud	
3	Vähendada jäätmeteket ja edendada ringlusesse võttu	1	Avalikes ruumides jäätmete liigiti kogumine	Analüüsida avalikes ruumides jäätmete liigiti kogumise võimalusi	Tehtud
				Sorteerimiskastide soetamine ja asjakohastesse kohtadesse panemine	Tehtud
				Jälgida sorteerimiskastide kasutamise toimimist/täituvust ja vajadusel sorteerimiskastide asukohtasid muuta	Tehtud
		2	Toidu/biojätmete kogumine	Viia läbi toidujätmete tekke analüüs kliinikumi hoonetes, et välja selgitada toidu/biojätmete kogumise võimalused ja viisid ning kogused	Tegemisel
			Toidu/biojätmete kogumise süsteemi juurutamine	Lükkus edasi 2021. aasta tegevuskavasse	

		3	Rasvapüüdurite kasutamise efektiivsus	Rasvapüüduris kasutatavate bakterite hulga võimaliku suurendamise analüüs	Tehtud
4	Suurendada keskkonnateadlikkust nii oma töötajate kui ka patsientide ja üldsuse seas	1	Keskkonnateadlikkuse tõstmine töötajate seas	Teavitussüsteemi väljatöötamine: sihtgrupp töötajad	Tehtud
		2	Keskkonnateadlikkuse tõstmine patsientide seas	Keskkonnateadlikkuse üritused	Tegemata seoses Covid-19 pandeemiaga
		2		Teavitussüsteemi väljatöötamine: patsiendid	Tehtud
		3		Teavituse läbiviimine läbi haigla TV	Tehtud
		3	Üldsuse teavitamine kliinikumi keskkonnavalase tegevusest	Teavitussüsteemi väljatöötamine: avalikkus	Tehtud
5	Edendada säästlikku transpordikorraldust	1	Kliinikumisese logistika parendamine	Kliinikumisese logistika parendamise võimalikkuse analüüs	Tehtud
		2	Kontsernisese logistika parendamine	Kontsernisese logistika parendamise võimalikkuse analüüs	Lükkus edasi 2021. aasta tegevuskavasse
		3	Säästlikumate transpordivahendite kasutamise edendamine	Transpordivahendite kasutamise/soetamise parendamise võimalikkuse analüüs	Lükkus edasi 2021. aasta tegevuskavasse
6	Edendada keskkonnahoidlike hangete läbiviimist	1	Keskkonnahoidlike hangete süsteemi arendamine	Analüüsida, milliseid tooteid annab keskkonnahoidlikumalt hankida	Tehtud
		1	kliinikumisiseselt	Hankekord üle vaadata	Tehtud

Valik kliinikumi keskkonnategevusi 2020. aastal:

- Avalikesse ruumidesse paigutasime pilkupüüdvad sorteerimislahendused koos sorteerimisjuhenditega.

- Kohvikutes/sööklas võtsime kasutusele biolagunevad ühekordsed nõud, lisaks osutusi populaarseks kliinikumi logoga korduvkasutatavad nõud.

- Kujundasime keskkonnainfo paremaks edastamiseks ja keskkonnateadlikkuse tõstmiseks pilkupüüdva siseveebi lahenduse ning avalikkusele kodulehe www.kliinikum.ee/rohelistekliinikum

- Koostasime ja kujundasime viis erinevat energiasäästu infokleebist, mis on töötajatelt positiivset tagasisidet saanud.
- Avalikes ruumides võtsime kasutusele digiekraanid, millel kuvame ka keskkonnainfot.
- Kuigi kliinikum on pikalt hangetes kasutanud keskkonnahoidlike hangete kriteeriumeid, siis 2020. aastal sai korraldatud esimene riigihangete registris eraldi keskkonnahoidliku riigihankena registreeritud hange.

Tabel 3. Kliinikumi keskkonnaeesmärgid, -ülesanded ja tegevused 2021. aastaks

TEGEVUSKAVA 2021. AASTAKS					
Jrk	Eesmärk	Ülesanne		Tegevus	Tähtaeg
1	Suurendada ressursitõhusust (loodusressursside säästliku kasutamise edendamine)	1	Ühekordsete nõude kasutamise vähendamine	Läbi viia analüüs, milliseid ühekordseid nõusid saaks asendada patsientide toitlustamisel	2021
				Kasutada patsientide toitlustamisel rohkem korduvkasutatavad nõusid kui 2019. aastal	2021
				Edendada korduvkasutatavate nõude kasutamist töötajate seas 30% võrra	2021
		2	Ühekordsete tarvikute kasutamise vähendamine	Vähendada printimist võrreldes 2019. aastaga	2021
				Laiendada koristusteksiilide pesukeskust	2021
				Analüüsida kontoriruumide prügikottide vahetamise sagedust	2021
2	Suurendada energiatõhusust	1	Energia kasutamise vähendamine	Suurendada led valgustite (sh välisvalgustite) osakaalu 5% võrra	2021
3	Vähendada jäätmeteket ja edendada ringlusesse võttu	1	Jäätmete sorteerimise suurendamine	Avalike ruumide sorteerimiskastide juurde soetamine 50% võrra	2021
				Longopac süsteemi kasutusele võtmine vähemalt kahes osakonnas	2021
		2	Toidu/biojätmete kogumine	Toidu/biojätmete kogumise süsteemi väljatöötamine	2021
				Teha piloot toidu/biojätmete kogumise piloot L. Puusepa 6-s hoones	2021
4	Suurendada keskkonnateadlikkust nii oma töötajate kui ka patsientide ja üldsuse seas	1	Keskkonnateadlikkuse tõstmine töötajate seas	Energiasäästukampaaniad töötajatele pidevalt	2021
				Keskkonnateadlikkuse üritused pidevalt	2021
		2	Keskkonnateadlikkuse tõstmine patsientide seas	Teavituse läbiviimine läbi haigla TV	2021
				Kampaania printimise vähendamise kohta	2021

				FC broneerimissüsteemi kasutusele võtuga vähendaks dispetšerite tööd ja saaks parema ülevaate autode sihtkohtadest reaalajas.	2021
				Rajada juurde vähemalt üks jalgrattaparkla	2021
				Uurida koostöölepingu sõlmimist Boltiga	2021
				Analüüsida elektriautode kasutamise suurendamist Tartu sisesel transpordil	2021
		1	Kliinikumisisese logistika säästlikumaks muutmine	Teha taotlus Tartu Linnavalitsusele linnaratta parkla rajamiseks Raja 31 juurde	2021
5	Edendada säästlikku transpordikorraldust	2	Kontsernisese logistika säästlikumaks muutmine	Kontsernisese logistika parendamise võimalikkuse analüüs	2021
6	Edendada keskkonnahoidlike hangete läbiviimist	1	Keskkonnahoidlike hangete süsteemi arendamine kliinikumisiseselt	Suurendada keskkonnahoidlike hangete arvu aastas vähemalt 3 võrra.	2021

Kliinikumi keskkonnategevuse tulemuslikkus

Kliinikum on oma keskkonnategevuse parendamise hindamiseks välja töötanud keskkonnategevuse tulemuslikkuse mõõdikute/näitajate süsteemi.

Kliinikumi keskkonnategevuse tulemuslikkuse baasnäitajad on esitatud järgnevalt:

Keskkonnategevuse tulemuslikkuse baasnäitajad on esitatutud järgnevalt:

- arv A tähistab kogu aasta absoluutset näitajat (nt kogu aastas kasutatud elektrienergia)
- arv B tähistab voodipäevade arvu aastas
- arv R tähistab suhtarvu A/B näitajate suhtes

Järgnevalt on välja toodud kliinikumi keskkonnategevuse tulemuslikkuse ülevaade vastavalt olulisematele valdkondadele.

Energiatõhusus

Elektrienergia

Elektrienergia tarbimine on kliinikumi üks olulisemaid keskkonnaaspekte, mis panustab ka olulisel määral kliinikumi keskkonnamõjusse, kuna energia tootmine on üks peamiseid kliimamuutustesse panustajatest (kasvuhoonegaaside atmosfääri paiskamise teel).

Kliinikumi elektri tarbimine oli 2020. aastal kõigi hoonete peale kokku 21 291 MWh mis omakorda teeb 0,144 MWh kliinikumi hoonete ruutmeetri kohta.

Kliinikum täna ise elektrienergiat ei tooda. Siiani on ostetud elektrienergiat, aga järgmisel elektrienergia hankeperioodil on kavandatud lisada hankesse ka taastuvenergia ostmine.

Kliinikum on viimastel aastatel üha enam pööranud tähelepanu elektritarbimise säästmisele. Suurt tähelepanu pööratakse energiasäästule valgustuses. Järkjärgult minnakse üle valgustite led-tehnoloogiale. Vahetatud on välja vanad telerid, külmikud jm olmeseadmed. Samuti uuendatakse meditsiiniseadmeid, mis tarbivad vähem energiat.

Ravitööga seotud hoonetest tarbisid vähem elektrienergiat renoveerimata hooned, v.a. L. Puusepa 6, mis on renoveeritud. Põhjuseks on siin asjaolu, et renoveerimata hoonetes ei ole kõikjal välja ehitatud kaasaegseid tehnosüsteeme, mis omakorda kajastub väiksemas elektrienergia tarbimises. Suurim elektrienergia tarbimine toimub aadressil L. Puusepa 8 asuvas meditsiinilinnakus, kuhu on koondunud suurem osa ravi- ja diagnostikategevusest. Aadressil L. Puusepa 8 asuvas meditsiinilinnakus on nii uusi korpuseid, kui ka veel täiesti renoveerimata korpuseid. L. Puusepa 8 elektrienergia tarbimist tõstavad kaasaegsete tehnosüsteemide järkjärguline väljaehitamine.

Viimase aasta elektrienergia tarbimine voodipäeva kohta suurenes Covid-19 pandeemiast tingitud voodipäeva kohtade arvu vähenemise tõttu. Ostetud elektrienergia kogus on sarnane sellele eelnevale aastale.

Tabel 4. Elektrienergia tarbimine voodipäeva kohta aastatel 2018-2020

Elektrienergia tarbimine	Aasta	Arv A Kogutarbimine (MWh)	Arv B Voodipäeva kohtade arv	Arv R Tarbimine voodipäeva kohta (MWh)	Tarbimise vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
	2018	21 562	263 853	0,082	
	2019	20 445	268 112	0,076	-7%
	2020	21 291	252 460	0,084	11%

Soojusenergia

Ka soojusenergia tarbimine on kliinikumi üks olulisemaid keskkonnaaspekte, kuna kliinikumi hooned tarbivad suures koguses soojaenergiat. Soojusenergia tarbimine 2020. aastal oli kõigi hoonete peale kokku 20 287 MWh, mis teeb keskmiselt 0,137 MWh ruutmeetri kohta.

Kliinikumil on tsentraalküte, soojusenergia saadakse linna keskkatlamajast, mis kasutab maagaasi. Kliinikumil puuduvad oma katlamajad.

Arusaadavalt tarbib kõige rohkem soojusenergiat aadressil L. Puusepa 8 olev meditsiinilinnak, kuhu on koondunud suurem osa ravi- ja diagnostikategevusest. L. Puusepa 8 hoonele järgnevad oma tarbimiselt renoveerimata hooned.

Kahel viimasel aastal on soojusenergia kulu vähenenud. Kõige olulisemaks põhjuseks on, et võrreldes 2018. aastal oli 2019. aastal aasta keskmine temperatuur kõrgem. Lisaks küttesüsteemide osaline rekonstrueerimine aadressil Raja 31. Samuti toimus 2019. aastal sisekliimasüsteemide seadistuste optimeerimine (erinevate režiimide rakendamine sõltuvalt ruumide kasutusest).

Tabel 5. Soojusenergia tarbimine voodipäeva kohta aastatel 2018-2020

Soojusenergia tarbimine	Aasta	Arv A Kogutarbimine (MWh)	Arv B Voodipäeva kohtade arv	Arv R Tarbimine voodipäeva kohta (MWh)	Tarbimise vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
	2018	24 893	263 853	0,094	
	2019	21 873	268 112	0,082	-14%
	2020	20 287	252 460	0,080	-2%

Vee tarbimine

Kliinikum kasutatakse vett eelkõige olmeveena. Suures koguses vett kasutavad veetötlusseadmed, erinevad sterilisatsiooniseadmed, koristuskeskus jm olmeseadmed.

Vee tarbimine 2020. aastal oli kõigi hoonete peale kokku 105 454 m³, mis teeb keskmiselt 0,71 m³ ruutmeetri kohta.

Vesi ostetakse AS-ilt Tartu Veevärk. Kliinikumil puuduvad oma puurkaevud.

Viimase aasta vee tarbimine kasutamine voodipäeva kohta suurenes Covid-19 pandeemiast tingitud voodipäeva kohtade arvu vähenemise tõttu. Ostetud vee kogus on sarnane sellele eelnevale aastale.

Tabel 6. Vee tarbimine voodipäeva kohta aastatel 2018-2020

Vee tarbimine	Aasta	Arv A Kogutarbimine (MWh)	Arv B Voodipäeva kohtade arv	Arv R Tarbimine voodipäeva kohta (m ³)	Tarbimise vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
	2018	105 505	263 853	0,400	
	2019	105 217	268 112	0,392	-2%
	2020	105 454	252 460	0,418	6%

Materjalitõhusus

Kliinikum kasutab oma tegevuses erinevaid materjale ja tooteid. Materjalitõhususe hindamiseks mõeldakse kliinikum koopiapaberi kasutamist. Kontoripaberit kasutatakse kõikides meditsiinilistes üksustes.

Kontoripaberi kasutamine on pidevalt vähenenud tänu elektroonilise dokumendihje üha laiemale juurutamisele.

Tabel 7. Koopiapaberi kasutamine voodipäeva kohta aastatel 2018-2020

Koopiapaberi tarbimine	Aasta	Arv A Lehtede arv	Arv B Voodipäeva kohtade arv	Arv R Lehtede arv voodipäeva kohta	Tarbimise vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
	2018	3 999 000	263 853	15	

	2019	3 976 000	268 112	15	-2%
	2020	3 570 000	252 460	14	-5%

Jäätmed

Kliinikumis tekitab suures koguses olmejäätmeid sh pakendijäätmeid. Meditsiinasutuse eripärana tekib kliinikumis lisaks ka erikäitlust vajavaid meditsiinilisi jäätmeid ehk nakkusohtlikke jäätmeid ning ravimijäätmeid. Kliinikumis tekib ka muid jäätmeliike, nt ehitus- ja lammutusjäätmeid, biojäätmeid, ohtlikke jäätmeid.

Kliinikum tekitas 2020. aastal kokku jäätmeid 1390 tonni ehk 303 kg töötaja kohta (millest on olmejäätmeid 233 kg töötaja kohta).

Kliinikum annab kõik jäätmed, välja arvatud erikäitlust vajavad meditsiinilised jäätmed, üle riigihankepartneritele edasiseks käitlemiseks. Erikäitlust vajavaid meditsiiniliste jäätmete käitlemiseks on kliinikumil olemas jäätmeautoklaav.

Tabel 8. Jäätmete teke aastatel 2018-2020

Jäätmeliik	Aasta	Arv A Kogukogus (kg)	Arv B Voodipäeva kohtade arv)	Arv R Jäätmete kogus voodipäeva kohta (kg)	Jäätmetekke vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
Kõik jäätmed kokku	2018	1 330 665	263 853	5,043	
	2019	1 360 025	268 112	5,073	1%
	2020	1 391 947	252 460	5,514	9%
Valik jäätmeliike:					
Prügi (segaolmejäätmed)	2018	685 210	263 853	2,597	
	2019	729 134	268 112	2,720	5%
	2020	807 061	252 460	3,197	18%
Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed	2018	25 584	263 853	0,097	
	2019	30 103	268 112	0,112	16%
	2020	26 768	252 460	0,106	-6%
Paber ja kartong	2018	74 839	263 853	0,284	
	2019	74 010	268 112	0,276	-3%
	2020	71 299	252 460	0,282	2%
Paber- ja kartongpakendid	2018	87 194	263 853	0,330	
	2019	87 519	268 112	0,326	-1%
	2020	79 539	252 460	0,315	-3%

Segapakendid	2018	92 943	263 853	0,352	
	2019	100 839	268 112	0,376	7%
	2020	83 704	252 460	0,332	-12%
Ehitus- ja lammutussegapraht	2018	102 060	263 853	0,387	
	2019	59 440	268 112	0,222	-43%
	2020	33 819	252 460	0,134	-40%
Jäätmed, mida peab nakkuse vältimiseks koguma ja kõrvaldama erinõuete kohaselt	2018	200 227	263 853	0,759	
	2019	201 120	268 112	0,750	-1%
	2020	190 393	252 460	0,754	1%

Kliinikum kogub liigiti paber- ja kartongpakendeid, vanapaberit, segapakendeid, biojätmeid, ehitus- ja lammutussegaprahti ning erinevaid ohtlikke jätmeid.

2018. aastal parendasime oma biolagunevate jäätmete sorteerimissüsteemi.

Tervishoius tekib suures koguses ühekordseid pakendeid, kuna ühekordsed steriilsed tarvikud on mitmekordselt pakendatud. Ohtlike jäätmete koguse suurenemine näitab põhiliselt töötajate teadlikkuse tõusu, samuti on oluline roll ravimijääkide tõhusamal sorteerimisel.

Tabel 9. Ringlusesse võetud olmejäätmete osakaal aastatel 2018-2020

Segaolme, pakendite, biojätmete ja vanapaberi käitlemine	Kokku (kg)	Arv A Ringlusesse võtmine (kg)	Ringlusesse võtu %	Arv B Voodipäeva kohtade arv	Arv R Ringlusesse võtmine voodipäeva kohta (kg)	Ringlusesse võtmine voodipäeva kohta vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
2018	965 770	235 292	24%	263 853	0,892	
2019	1 021 605	231 032	23%	268 112	0,862	-3%
2020	1 069 128	221 043	21%	252 460	0,876	2%

Kliinikum tekkinud olmejäätmed (segaolmejäätmed, pakendid, biojätmed ning vanapaber) suunatakse 100% taaskasutusse, millest omakorda ringlusesse suunati 2019. aastal 23% ja 2020. aastal 21% kogusest. Ülejäänud olmejäätmed suunati energeetilisse taaskasutusse. Otsuse, kas suunata kliinikumis tekkinud sorteeritud olmejäätmed ringlusesse või energeetilisse taaskasutusse, teeb riigihankepartner.

Bioloogiline mitmekesisus

Tabel 10. Kliinikumi erinevate alade jaotatus aastal 2018-2020

Aasta	Arv A Kliinikumi territooriumi suurus (m ²)	Hoones- tatud ala (m ²)	Asfaltee- ritud ala (m ²)	Hoonestatud ja asfalteeritud ala kokku (m ²)	Roheline ala (m ²)	Rohelise ala %	Arv B Voodi- päeva kohtade arv	Arv R Rohelist ala voodi- päeva koha kohta (m ²)
2018	283 513	43 146	70 403	113 549	169 964	40%	263 853	0,64
2019	281 014	41 899	69 868	111 767	169 247	40%	268 112	0,63
2020	281 354	42 060	69 998	112 058	169 296	40%	252 460	0,67

Arvestades kliinikumi hoonestatud ala suurust ja töötajate rohkust, võib lugeda heaks tulemuseks, et iga töötaja kohta on 37 m² rohelist ala.

Heitmed

Kliinikumi hoonete käitamisel puuduvad heitmed välisõhku.

Kliinikumi keskkonnaosakonna jäätmeautoklaav tarbib auru tekitamiseks gaasi.

Olulise keskkonnaaspektina on CO₂ heitmed välisõhku transpordi kasutamisel. Uute sõidukite soetamisel soetatakse võimalusel keskkonnasäästlikumaid sõidukeid.

Tabelis 11 on toodud andmed kui palju CO₂ heitmeid kliinikum tekitab transpordi ning gaasi kasutamisel.

Tabel 11. CO₂ heitmete teke voodipäeva kohta aastatel 2018-2020

CO ₂ heitmete teke	Aasta	Arv A Koguteke (kg/a)	Arv B Voodipäeva kohtade arv	Arv R Teke voodipäeva kohta	Tekke vähenemine/ suurenemine võrreldes eelneva aastaga
	2018	199000	263 853	0,75	
	2019	216000	268 112	0,81	7%
	2020	214000	252 460	0,85	5%

Vastavus õigusaktide nõuetele

Kliinikumi keskkonnategevust reguleerivate õiguslike nõuete alla kuuluvad vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktide nõuded, sh otsekohalduvad Euroopa Liidu õigusaktid ja asjakohased kohalikud haldusaktid. Lisaks käsitletakse õiguslike nõuete ka kliinikumi partneritega sõlmitud asjakohaste lepingute nõuded muud keskkonnategevust reguleerivad nõuded (nt standardite ja muude normdokumentide nõuded). Kliinikum on välja selgitanud kehtivate õigusnõuete mõju oma organisatsioonile ja teavitanud sellest kõiki asjakohaseid töötajaid.

TÜ Kliinikumi keskkonnategevust sh olulisi keskkonnaaspekte käsitlevad seadused on järgmised:

- Jäätmeseadus – jäätmete sh ohtlike jäätmete kogumine ja käitlemine
- Pakendiseadus – pakendijäätmete liigiti kogumine
- Kemikaaliseadus – ohtlike ainete (nt puhastuskemikaalide, desinfitseerimisainete, kütuste ja õlide kasutamine ja hoidmine)
- Atmosfääriõhu seadus – heitmed paiksetest saasteallikatest (energiatootmine), osoonikihti kahandavate ainete (külmaained) kasutamine
- Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus – heitvee nõuetekohane käitlemine
- Kiirgusseadus – kiirgustegevus (kiirgusallikat sisaldavate meditsiiniseadmete kasutamine)

Kliinikum pöörab suurt tähelepanu ka oma töötajate ohutusele ja tervishoiule, mis on reguleeritud Töötervishoiu ja tööohutuse seadust.

Vastavalt õigusaktide nõuetele omab kliinikum järgmisi keskkonnategevusega seotud lubasid, litsentse ja registreerimistõendeid (seisuga 15.01.2021):

Tabel 12. Keskkonnategevusega seotud load, litsentsid ja registreerimistõendid

Jrk	Dokumendi nimi	Dokumendi number	Tegevuse kirjeldus	Kehtivus kuni
1	Jäätmeluba	L.JÄ/333869	Erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete käitlemine	10.12.2024
2	Ohtlike jäätmete käitluslitsents	0534	Erikäitlust vajavate meditsiiniliste jäätmete käitlemine	10.11.2024
3	Paikse heiteallika käitaja registreeringu tõend	PHRR/333390	Keskkonnaosakonna aurugeneraatori tarbeks	tähtajatu
4	Kiirgustegevusluba	KTL-509631/20	1. Kõrgaktiivset kinnist kiirgusallikat sisaldava lähiraviseadme ja lineaarkiirendi kasutamine kiiritusravis. 2. Röntgendiagnostikaseadmete kasutamine.	15.10.2025

			3. Kinniste kiirgusallikate kasutamine.	
5	Kiirgustegevusluba	KTL-508305/20	1. Lahtiste kiirgusallikate kasutamine haiguste diagnoosimise ja ravi eesmärgil. 2. Positronemissioontomograafi hübriidseadme kompuutertomograafia ja singulaar-footonemissioontomograafi hübriidseadme kompuutertomograafia kasutamine. 3. Kinniste kiirgusallikate kasutamine ja hoidmine.	08.05.2025
6	Kiirgustegevusluba	KTL-507961/20	Kõrgaktiivset kinnist kiirgusallikat sisaldava verekiiritusseadme kasutamine	14.04.2021
7	Kiirgustegevusluba	KTL-507919/20	Hambaröntgenseadme kasutamine	tähtajatu
8	Kiirgustegevusluba	KTL-506621/19	1. Röntgendiagnostikaseadme kasutamine 2. Röntgendiagnostikaseadme hoidmine	19.12.2024
9	Kiirgustegevusluba	18/033	Radioaktiivset ainet jood-125 sisaldava kapslite kasutamine kiiritusravis ja hoidmine. 2. Röntgendiagnostikaseadme kasutamine	28.06.2023
10	Fluoritud kasvuhooonegaase sisaldavate paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade käitlemisluba	FKKL/327367	Käitlemisluba. Fluoritud kasvuhooonegaase sisaldavate või nende sisaldamise võimalusega paiksete jahutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpade paigaldamine, hooldamine ja teenindamine, sh lekkek kontroll, mis sisaldab jahutuskontuuri avamist, ning fluoritud kasvuhooonegaasi kogumine eelnimetatud seadmetest.	tähtajatu

Peale organisatsioonisisese regulaarse vastavushindamise kontrollitakse kliinikumi keskkonnategevust (sh vastavate keskkonnalubade) nõuete täitmist ka ametkondade poolt.

2020. aasta jooksul viidi läbi järgmisi kontrollkülastusi:

- Keskkonnainspeksioon (1 kontroll)
- Päästeamet (2 kontrolli)

Kontrollide käigus olulisi rikkumisi ei tuvastatud.

Keskkonnaaruanne

Keskkonnaaruanne on kliinikumi keskkonnategevuse tulemuslikkuse ülevaade ning selle koostamise eest on vastutav keskkonnaosakonna juhataja ja KKJS töörühm. Keskkonnaaruannet uuendatakse igal aastal.

Keskkonnaaruande kinnitamine

Metrosert AS, kes on akrediteeritud tõendaja EE-V-0001, kinnitab peale Sihtasutus Tartu Ülikooli Kliinikumi keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2020. aasta keskkonnaaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnaaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis nõuetele. Käesolevas aruandes on rakendatud Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2017/1505, 28. augustist 2017 ja Euroopa Komisjoni määrust (EL) 2018/2026, 19. detsembrist 2018, milledega muudeti Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 lisad I, II, III ja IV.

Keskkonnaaruanne on kinnitatud 15.06.2021

Janno Semidor

EMAS tõendaja

Metrosert AS

www.metrosert.ee